

Tablisa görnüşinde berlenler: Microsoft Excel 2019 elektron tablisa

Category: Kitapcy, Ylym we tehnologiýa

написано kitapcy | 26 января, 2025

Tablisa görnüşinde berlenler: Microsoft Excel 2019 elektron
tablisa TABLISA GÖRNÜŞINDÄKI BERLENLER

Berlenleri tablisada diňe bir saklaman, olaryň üstünde işläp hem bolýar.

Tablisa hasaplamaalaryny san berlenler bilen ýerine ýetirmek has amatlydyr.

Tablisalar sütünlerden we setirlerden durýarlar. Berlen elementler sütünler bilen setirleriň kesişmesinde ýazylýar. Setirleriň we sütünleriň kesişmesindäki ýere tablisanyň öýjüklere diýilýär we oňa berlenler ýazylýar.

Bahalary beýleki öýjüklere bagly bolman özbaşdak kesgitlenýän öýjüklere esasy öýjüklere diýilýär.

Bahalary beýleki öýjüklere bahalary boýunça hasaplamaalaryň

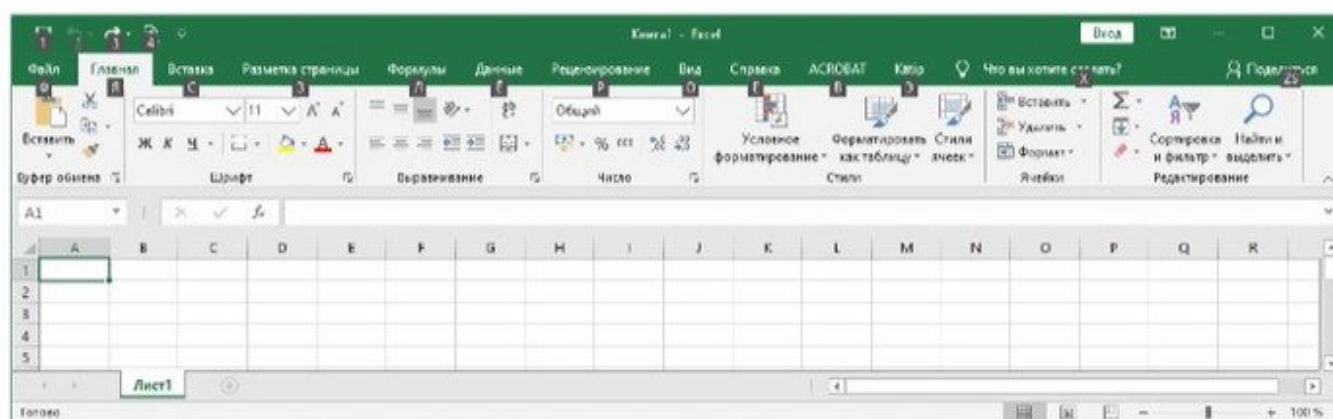
kömegi bilen alynýan öýjüklere berlenlerden öndürilen diýilýär.

- **Microsoft Excel 2019 elektron tablisa**

Tablisalar görnüşinde berlenleri saklamak, täzeden işlemek üçin niýetlenen kompýuter programmalaryna elektron tablisalar diýilýär.

Sütünler A, B, C, ... latyn harplary bilen bellenýär. Harplar ýeterlik bolmasa iki harply belgilemeler AA, AB ... ulanylýar. Setirler bütün sanlar bilen belgilenýär

(3.1-nji surat).

3.1-nji surat

Sütünleriň sany 16384 (214)-e, setirleriň sany 1048576 (220)-ä deňdir.

Öýjügiň belgisi (nomeri) setiriň we sütüniň belgileriniň arasynda boşluk goýulmadyk birleşmesi görnüşinde bellenýär. Mysal üçin: A1, B31 we BD123.

Iş sahypasynda mydam bir öýjük işjeň bolýar. Işlenýän öýjük giň çarçuwa bilen daşy geçirilen, onuň belgisi (we düzümi) formulalar setirinde (ýokarda) görkezilýär.

Öýjükleriň düzümi. Öýjük berlenleriň üç görnüşini saklamagy mümkin.

Tekst berlenler – erkin uzynlykly setir görnüşindedir.

San berlenler – öýjüğe girizilen sanlardyr.

Formula berlenler– öýjüğe girizilen formulalardyr.

Eger-de öýjük formulany özünde saklaýan bolsa, onda onuň bahasy tablisanyň beýleki öýjükleriniň bahasyna bagly bolýar. Öýjügiň düzümi eger “=” bilen başlansa, onda oňa formula

hökmünde garalýar (hemme formulalar san netijäni berýärler). Berlenler öýjüğe girizilýär. Öýjügi görkeziji syçan ýa-da cursor klawişleri bilen şeýle hem Home, PageUp we PageDown klawişler bilen süýşürilýär. Girizilýän informasiýa şol bir wagtda formulalar setirinde şekillendirilýär. Girizmegi Enter klawişe basmak bilen tamamlamak bolýar. Eger öýjügiň düzümini redaktirlemek gerek bolsa, onda F2 klawişe basmaly (ýa-da öýjügiň özünde syçanyň çep gulagyna iki gezek basmaly), ýa-da ony formulalar setirinde redaktirlemeli.

• **Öýjükleriň bellenilişi (tapawutlandyryşy):**

1. Öýjükleri bellemek üçin, bellemek araçägiň bir burçunda syçanyň çep gulagyna basmaly we ony goýbermän araçägiň garşylykly tarapyna çekmeli. Başgaça bellemäni birinji öýjügi saýlap, Shift klawişe basyp, ony goýbermän iň soňky öýjükte syçanyň çep gulagyna basmak arkaly ýerine ýetirmek bolýar.
2. Setiri ýa-da sütüni bütinleý bellemek üçin iş meýdanyň gýralaryndaky setirleriň we sütünleriň markerlerinden peýdalanmaly.
3. İş meýdanyň ýokarky çep burçundaky düwmejige basyp bütinleý iş meýdanyny bellemek bolar.
4. Ctrl klawiş basylyp saklansa, onda öň saýlanan öýjüklere öýjükleriň täze saýlanan toparyny goşmak bolýar. Bu usul bilen baglanyşyksyz toparlary hem bellemek mümkin.

• **Öýjükleriň üstünde geçirilýän amallar:**

1. Delete klawişe basmak bilen saýlanan öýjükleriň düzümini öçürmek bolar. Şeýle hem öýjükleri tapawutlandyryp, tapawutlandyrylan bölegiň üstünde syçanyň sag gulagyna basylanda açylýan gapdal menýudan Удалить... buýrugy saýlamak bilen olaryň düzümini ýok etmek bolar.
2. Öýjükleri tapawutlandyryp, tapawutlandyrylan bölegiň üstünde syçanyň sag gulagyna basylanda açylýan gapdal menýudan Копировать buýrugy saýlamak bilen olary nusgalamak bolar.
3. Öýjükleri tapawutlandyryp, tapawutlandyrylan bölegiň üstünde syçanyň sag gulagyna basylanda açylýan gapdal menýudan

Вырезать buýrugy saýlamak bilen kesip almak buýrugyny ýerine ýetirmek bolar.

4. Nusgasy göçürilen ýa-da kesilip alnan öýjükleri goýmak üçin goýmaly meýdanyň ýokarky çep burçundaky öýjügi almaly we suçanyň sag gulagyna basylanda açylýan gapdal menýudan Выставить... buýrugy bermeli. Kesip geçirme amaly ýerine ýetirilenden soň öýjükler arassalanýar.

• **Berlenleri girizmegi awtomatlaşdyrmak:**

1. Birnäçe tablisalar öýjüklerinde şol bir berlenleri saklamagy mümkin. Şeýle tablisalar doldurylanda Excel programmanyň goldawyndan peýdalanmak bolýar. Birinji harp girizilende programma ulanyjynyň näme girizýänligini çaklaýar. Mysal üçin: «Mugallym» sözi bir gezek ýazylan bolsa soňra «M» harpy ýazylsa «Mugallym» sözi peýda bolýar.

2. Çylşyrymly bolmadyk kanun boýunça üýtgeýän berlenleri hem awtomatlaşdyrmak mümkin (3.2-nji surat).

	A	B	C	D
1	EXCEL		1	
2	EXCEL		2	
3	EXCEL			
4	EXCEL			
5	EXCEL			
6	EXCEL			
7	EXCEL			
8	EXCEL			
9	EXCEL			
10	EXCEL			10
11				

3.2-nji surat

Başda saýlanan bölegiň birinji öýjüginini almaly we ony doldurmaly. Şondan soňra syçanyň görkezijisini öýjügiň çarçuwasynyň sag aşak burçuna eltmeli. Syçanyň görkezijisi «+» görnüşe eýe bolanda (bu doldurma markerdir) tutup çekmeli.

3. Doldurma markerini tutup çekmek, öýjügiň düzümini birnäçe setire we sütüne artdyrmaga ýardam berýär. Eger öýjügiň düzümi san bolsa, onda ol awtomatik bir birlige ulalar. Ylym we tehnologiýa